

Datum
September 2017

Diarienummer

Kvalitetsrapport vuxenutbildning Uppsala kommun 2017

Denna rapport följer upp centrala områden som gäller för vuxenutbildning enligt styrdokumentet Besvara gärna frågorna direkt i mallen.

Rapporten mejlas senast 15 september till eva.hellstrand@ uppsala.se.

Utbildningsanordnare: Vuxenutbildningen Linné - Sfi, Svenska som andraspråk grund

Ansvarig/ansvariga för redovisning:

Elevers rätt till likvärdig utbildning

Verksamheten ska bedrivas i enlighet med lagar och regler och här konkretiseras de rättigheter som eleverna har under sin utbildningstid hos anordnaren.

1. Hur skapar ni en tillgänglig utbildning med hänsyn till att den ska formas utifrån den enskildes behov och förutsättningar, Skollagen 20 kap 2 §, 21 kap 2 §.
Beskriv era rutiner för individanpassning.

Det finns åtminstone tre aspekter att beakta i förhållande till hur vi på Vuxenutbildningen Linné jobbar med att skapa en tillgänglig utbildning. Den organisatoriska aspekten, det fysiska rummet och den tillgängliga tekniken och det viktigaste av allt den enskilde lärarens skicklighet. Projektet SFA-medicin redovisas under fråga 7 om elevrelaterade resultat.

Den organisatoriska aspekten

För att ge varje elev en undervisning så nära hans nivå som möjligt så kartlägger Navet ansökande elever och placerar dem i en studieväg efter utbildningsbakgrund och yrkeserfarenhet på SFI och gör även en nivåbedömning för elever på SVA-grundläggandenivå. Navet skriver in informationen i individens ISP. Skolan gör sen en fördjupad kartläggning för att hitta rätt nivåplacering. Nybörjare går en speciell nybörjarkurs på 4 veckor och kartläggs under den för att sen placeras på rätt kursnivå. Eleverna placeras därefter i en grupp, överlämnas till en mottagande ansvarig lärare som informeras om elevens styrkor, utvecklingsområden och behov av stöd.

Återstartare som tar kontakt med skolan inom ett år mottas av samordnare samt en lärare för ett individuellt samtal och ett skriftligt test där individens kunskaper kartläggs och valideras. Resultatet ligger till grund för elevens gruppplacering.

Undervisningsgrupperna är indelade efter studiebakgrund och kurser men vi har också en flexibel nivågruppering med flertalet mellansteg där individens behov och förutsättningar styr, t.ex. alfabetiseringsgrupp, latiniseringsgrupp, 1AB-grupp, läs- och skrivgrupp. Viktigt att poängtera i sammanhanget är att gruppstorlekarna varierar i storlek. Elever med mindre eller ingen skolbakgrund behöver arbeta i mindre grupper än elever som har längre skolbakgrund och som på ett annat sätt kan ta ansvar för att driva sin egen studieprocess.

Elevernas schema på SFI kan anpassas utifrån ändrade livsvillkor genom att reduceras eller byta undervisning från t.ex. förmiddag till eftermiddag eller till kvällsundervisning två kvällar i veckan.

Även inom kvällsundervisningen (väljs av flertalet elever som arbetar, praktiserar eller studerar annat på dagtid) erbjuds en flexibel organisation och gruppindelning. Då eleverna inte har ekonomiskt stöd för sina kvällsstudier, ser närvaron annorlunda ut. En andel av eleverna kommer endast en gång i veckan. Formen för undervisningen har därför anpassats så att det är möjligt att följa den, även om man enbart kan närvara en av de två tillfällena. Vår lärplattform Learnify spelar då en väsentlig roll för att eleven ska kunna följa undervisningen.

I samarbete med öppna förskolan Kristallen i Gottsunda har Vux Linné SFI-undervisning tre dagar i veckan i mamma/barn-grupper. Det är ett sätt erbjuda mammor att studera även under barnets tidiga år. Kristallens öppna förskola är en del av Gottsunda familjecentral och finns i Mötesplats Treklängen. Kristallen är öppen för kvinnor som är hemma med barn tills de börjar förskoleklass.

I SFI-verksamheten är eleverna fördelade på 4 grupper där alla studievägar går i samma grupp kursvis, inklusive nybörjare. Grupperna är alltså öppna endast för kvinnor/mammor och deras barn. Eftersom både kursdeltagare och lärare är kvinnor kan eleverna känna sig trygga att ha sin bebis i knät, i en babysitter nära intill sig eller vid behov amma medan lektionen pågår. För dessa elever är denna typ av verksamhet en förutsättning för att kunna ta del av SFI-undervisning.

Det fysiska rummet/tekniska hjälpmedel

Skolan är också anpassad för elever med funktionsvariationer. Utifrån behov som bekräftats i läkarintyg görs ytterligare anpassningar vid behov.

Fyra salar har i höst anpassats genom att byta till ljuddämpande akustikplattor i taket. Flertalet elever har anpassade sittplatser. Andra exempel på tekniska hjälpmedel som

kan stötta elever med funktionsvariation är t.ex. att många klassrum är utrustade med Smartboards. Med hjälp av Smartbord kan du jobba med ljud och olika storlek och typsnitt för elever med hörsel- eller synvariation. Lärarna tänker också aktivt på storlek, typsnitt i uppkopierade material.

Skolan har också digitala hjälpmedel såsom ordbehandlingsprogram och talsyntes för elever med läs- och skrivsvårigheter.

Lärplattformen Learnify förenklar för elever att följa med i sina studier, även de dagar när hen inte kan närvara vid klassrumsundervisningen.

Förutom datorer i två datasalar har skolan datorer i en studiehall. Där finns personal som kan stötta varje dag mellan klockan 09-15. Tre av de anställda har annat modersmål än svenska och kan ge modersmålsstöd. En av de anställda är integrationspedagog.

Lärarens anpassningar

En avgörande del i forman det av en utbildning som är tillgänglig för den enskilde är lärarens insatser i klassrummet. Relativt små anpassningar kan ge goda resultat. Insatser som vi gör i olika grupper är till exempel att:

- variera inlärningsmetoder så att elever med olika sätt att lära kan få sina behov tillgodosedda. Individuella uppgifter till elever med fokus på just det som hen behöver öva på.
- tänka på placering i klassrummet med hänsyn till elever med hörsel- eller synvariation.
- ge ett visst modersmålsstöd genom att lärarna har lärt sig flera ord på olika språk som t.ex. 'svara', 'fråga' och 'motsats', för att kunna kommunicera lite med eleverna, men framförallt för att förtydliga så att inte instruktionen till en uppgift går förlorad.
- använda sig av strategier för att hjälpa eleven att vara med i undervisningen, t.ex. att kasta en mjuk boll för att eleverna ska behålla fokus, använda material och bilder från elevernas miljö för att öppna minnen, ta med kryddor att lukta på till klassrummet för att aktivera flera sinnen.
- använda inslag av rörelse och musik för att pausa med jämna mellanrum och förbättra koncentrationen.
- läsa in texter och skapa QR-koder för att eleverna skall kunna lyssna på texter med hjälp av sin mobil.

För övrigt erbjuder skolan idag undervisning i svensk grammatik på arabiska en gång i veckan utöver SFI-undervisningen.

Utvecklingsområde

Läraren ansvarar för att göra anpassningar i sin grupp. Lärarna diskuterar i arbetslagen och kollegor emellan, men på SFI och SVA-grundläggande har skolan inga rutinmässiga formaliserade möten eller förteckningar över vilka elever som får vilka anpassningar. Vi behöver utveckla gemensamma rutiner för att dokumentera de anpassningar som vi gör på individnivå. Det är bra om den dokumentation vi upprättar kopplas samman med den individuella studieplanen. Arbetet med den individuella studieplanen är ett utvecklingsområde för Linné, men även för antagningen. Vi behöver på sikt en gemensam digital plattform som enkelt följer individen och kan plockas upp av olika lärare hos olika utbildningsgivare.

2. Hur arbetar ni med stöd till elever som stannat i sin progression/kunskapsutveckling? Beskriv era rutiner och ge exempel.

Arbetet med stöd till elever som stannat i sin progression är ett utvecklingsområde, samtidigt som vi är duktiga och väl rustade på området. Frågan hänger ihop med den om att göra utbildningen tillgänglig för individen. Våra lärare och de stöd vi har på modersmål och övriga medarbetare i studiehallen är som ovan beskrivets duktiga på att och viktiga i arbetet med att hitta nycklar till elevens fortsatta progression genom de individanpassningar som vi gör. Trots detta finns det elever som har långsam eller nästan ingen progression.

Vårt interna arbete med elevens progression är alltså alla de insatser som beskrivs ovan samt de kartläggningar inom ramen för undervisningen som vi använder där vi upptäcker vilket stöd just den enskilde eleven behöver. Ytterligare insatser, eller hjälp med att upptäcka och se aktiviteter/metoder som vi ännu ej använder blir ett arbete som sker utanför klassrummet eller studiehallen.

Hur vi ska arbeta med det utvecklingsområdet hänger samman med hur vi jobbar med de kommunövergripande insatserna. SFI och SVA-grundläggande har i dagsläget ingen specialpedagog, kurator eller speciallärare knuten till sig. Vi har däremot duktiga pedagoger som jobbar med alfabetisering och latinisering. Om och hur en eventuell specialpedagog/speciallärare skall finnas/arbota hos oss är knutet till det vuxteam som står i startgroparna. Vilken funktion i förhållande till utbildningsgivarna kommer deras funktioner specialpedagog, kurator med flera att ha?

Vi behöver också ställa oss frågan vilket ansvar vuxenutbildningen har i förhållande till den enskilde eleven? Vi är duktiga på att ge eleven stöd i lärprocesser, överbrygga läs- och skrivsvårigheter och andra inlärningssvårigheter. Vi kan ge stöd med tekniska hjälpmedel eller anpassningar i klassrummet, även om vi "bara" misstänker läs- och skrivsvårigheter och/eller andra inlärningssvårigheter. Vilket ansvar har skolan, respektive eleven för att utreda sina eventuella inlärningssvårigheter? Vilket ansvar

kan ordinarie skolverksamhet förväntas ha på eventuella trauman/PTSD som en elev bär med sig? Ska vuxenutbildningen organisera undervisning på individnivå eller är inkluderande undervisning i klassrummet det som förväntas? Svaren på dessa frågor samt vuxteamets roll påverkar besluten kring och behovet av olika icke undervisande funktioner såsom specialpedagog och kurator.

För elever som stannat i progression finns en kammungemensam rutin, där vuxenutbildning och andra aktörer som t.ex. arbetsförmedling och försörjningsstöd finns med. En samhällsvägledare koordinerar arbetet, och vi dokumenterar det arbete vi gjort för att anpassa elevens studier (se ovan under fråga 1). Den kammungemensamma rutinen syftar till att ge individer en alternativ sysselsättning om inte skolan längre, trots anpassningar och insatser, ger den utveckling som önskas för individen. Vi har som mål att under arbetsåret skapa en intern rutin för att dokumentera individuella anpassningar och insatser som gjorts för att eleven skall lyckas i sina studier.

Inflytande och likabehandling

Utbildningsanordnaren ska ha en verksamhet som ger eleverna ett verkligt inflytande och stimulerar eleverna till delaktighet. Anordnaren ska ha en lokal, aktuell och enligt lagtext korrekt utformad plan mot kränkande behandling

3. Hur arbetar ni för att få elever delaktiga i planeringen av undervisningen. Ge exempel:

På SFI och SVA-grundläggande finns idag inte något forum för elevinflytande så som elevkår eller elevråd. Arbetet med att få eleverna delaktiga i planeringen av själva undervisningen sker på klassrumsnivå.

Så här beskriver lärare arbetet med att få eleverna delaktiga: det är först en fråga om förhållningssätt. Vi måste ha fokus på att ge eleverna språkliga verktyg för att kunna uttrycka sina åsikter, vi måste hela tiden tänka på att skapa ett klassrumsklimat där alla elever vill och vågar komma till tals och vi måste ständigt vara lyhörda för elevernas synpunkter och önskemål men också uppmärksamma dem på mål och syfte med olika uppgifter.

Konkret görs i klassrummen både gemensam och individuell reflektion efter avslutade moment, lektioner eller arbetsområden. Varje fredag arbetar grupper med loggbok. Här kan eleverna uttrycka hur de upplever undervisningen och föreslå vad man behöver mer eller mindre av. Ett annat exempel är exit notes, där elever med hjälp av post-it-lappar ”på vägen ut” kan lämna synpunkter på sin undervisning. Kontinuerligt har lärare individuella samtal med eleverna i sin grupp för att ge feedback och feedforward, men också för att ge eleven möjlighet att ha synpunkter på undervisningen. I varje lärares tjänst ligger sedan augusti 2017 anslaget två timmar i veckan för individuella samtal.

4. Beskriv hur ni arbetar vidare med resultat från elevenkäter och kursutvärderingar. Ge exempel på åtgärder och beskriv också hur ni återkopplar resultaten till eleverna.

Utvärdering tillsammans med eleverna sker på flera olika sätt. De som pedagogerna konstruerar och genomför själva och de förvaltningsövergripande. Vuxenutbildningen Linné har i dagsläget ingen standardiserad kursutvärdering som alla gör.

Lärarnas egna metoder är flera. Alltifrån kursutvärderingar där ett antal frågor ställs i enkätform till att löpande under en kurs gång, efter en lektion eller ett avsnitt använda andra utvärderande metoder. Det kan handla om loggbok, exit notes med flera metoder. Skolan har tillgång till ett utvärderingsverktyg som heter UTV5. Delaktighet som beskrivs i punkten ovan hänger samman med utvärdering. Undervisningen anpassas utifrån utvärderingar men minst lika ofta från mötet mellan pedagog och elev i undervisningssituationen.

Under medarbetarsamtalen har exempel på lärarnas egna utvärderingar diskuterats. Frågorna som ställs handlar bland annat om trygghet och om eleven känner sig respekterad, lärande utanför skolan, arbetet i klassrummet, läroböckerna, arbetsmetoder och huruvida läraren lyssnar på eleven. Exempel på när elevens önskemål tillgodoses kan vara i anpassning av eller att lägga tonvikt på vissa metoder. Önskemål om studiebesök är andra konkreta exempel på när elevernas synpunkter tillgodosätts. Det behöver dock påpekas att inflytande och delaktighet förstås inte är detsamma som att alltid få bestämma. Ett exempel som vi diskuterat är elevens önskan om fler och mer hörövningar, ett avsnitt som i regel går bra på de nationella proven medan eleverna har svårare att klara skrivdelen. Läraren behöver då väga önskemål, delaktighet och inflytande mot att professionellt avgöra vad elevgruppen behöver jobba med. Resultaten när det gäller trygghet, respekt och klassrumsklimat är ofta goda.

De förvaltningsövergripande utvärderingarna redovisas för eleverna, men i dagsläget görs ingen handlingsplan utifrån uppkomna resultat. Detta är ett utvecklingsområde tillsammans med att få upp svarsfrekvensen för SFI och SVA-grundläggande. Resultaten från elevenkäter behöver analyseras av rektorer såväl som medarbetare. För att de skall bli relevanta behöver också svarsfrekvensen lyftas väsentligt. Att tillhandahålla schemalagd tid för besvarande av enkäterna är ett sätt att lyckas med att få upp antalet svar.

5. Beskriv hur ni gör för att få elever delaktiga i följande delar i planen mot kränkande behandling

- kartläggning av eventuella kränkningar
- åtgärder för att förhindra eventuella kränkningar som upptäckts

- nya mål i likabehandlingsarbetet inför nästa år samt
- planerade aktiviteter för att nå målen.

Detta är ett utvecklingsarbete som vi behöver prioritera på Vux Linné och som vi står i startgroparna inför.

Nuläge: en Plan mot diskriminering och kränkande behandling – vuxenutbildningen Linné finns giltig t.o.m. 2018-05-01. Den gällande planen togs först fram av utbildningsledare på UBF och AMF gemensamt och har sedan reviderats till årets plan. En plan i kortform har också tidigare tagits fram, som alla elever tar del av när de börjar på skolan. Planen behöver modifieras på respektive enhet i samarbete mellan rektorer, medarbetare och elever. Medarbetare efterfrågar översättningar av planen till skolans numerärt största modersmål samt tolkstöd i arbetet kring planen på studieväg 1.

Första mötet för en nybildad likabehandlingsgrupp kommer att äga rum 2017-09-26. Gruppens arbete ska ledas av en av Linnés fyra rektorer och i gruppen ska ytterligare en rektor, lärarrepresentanter och elevrepresentanter för de fyra olika enheterna delta. Hur eleverna ska göras delaktiga blir en viktig fråga för första mötet. Gruppen kommer att ha som uppdrag att: upprätta en ny övergripande plan varje år, utvärdera förra årets insatser, planera främjande och förebyggande arbete, informera och dokumentera. Gruppens ansvar blir också att samla in fall av anmälda kränkningar. Mål och aktivitetsplan ska sättas upp kontinuerligt.

På klassrumsnivå visar, informerar om och diskuterar idag den gruppansvariga läraren planen mot kränkande behandling med eleverna. Pedagogerna arbetar också dagligen med klassrumsklimatet för att motverka kränkningar, de pratar i sina grupper om hur god studiero skapas och lyfter vikten av att respektera varandra. En lärare beskriver: ”Vi lägger dagligen energi på att skapa ett tillåtande klassrumsklimat och ingriper då vi upplever att någon elev blir minsta utsatt. Om möjligt använder vi oss av flerspråkig personal som tolk.” Det saknas dock en tydlig enhetlig rutin för detta på en övergripande nivå.

På Insidan, vår gemensamma server och vår lärplattform Learnify finns information om rutiner för hantering av synpunkter och anmälan av kränkande behandling inom vuxenutbildningen. Denna information om anmälningsförfarande och länkar till anmälan har också skickats ut i mejl samt informerats om på APT till personalen som sedan tagit upp det i elevgrupperna. Det är en utvecklingspunkt att utarbeta en lättförståelig rutin på de största modersmålen till eleverna.

Utvecklingsdelområden:

- i arbetet med kartläggningen av eventuella kränkningar behöver vi utreda var eleverna upplever att det finns trygga och otrygga platser i skolan.
- när det gäller åtgärder för att förhindra eventuella kränkningar behöver vi regelbundet såväl i enheterna med medarbetare som i klassrummen med eleverna göra

ett praktiskt likabehandlingsarbete med fiktiva fallbeskrivningar, så att det blir konkret var gränsen går och när man ska be om hjälp.

Systematiskt kvalitetsarbete

Anordnaren ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i syfte att förbättra verksamheten enligt mål i styrdokument och avtal.

6. Beskriv era rutiner för att säkra personalens kompetensutveckling, t ex beträffande behörighet, styrdokumentsförändringar och lärares arbete för varje elevs målpåfyllelse.

Kompetensutvecklingen har tidigare år bestått av GKU (Gemensam kompetensutbildning) och IKU (individuell kompetensutbildning). Även här står vi i startgroparna för en process där vi i de nya arbetslagen behöver kartlägga vilka kompetensutvecklingsbehov som finns. Vi behöver bygga upp en kompetensutvecklingsplan för den löpande kompetensutvecklingen, och i det arbetet blir arbetslag och ämnesgrupper viktiga för att kartlägga behoven tillsammans med skolledningen. Den individuella kompetensutvecklingen ska hänga ihop med och gynna helheten, så den kommer hela arbetslaget, enheten och/eller skolan tillgodo.

Samtliga lärare som anställs på tillsvidareförordnanden inom SFI och SVA-grundläggande är förstas legitimerade lärare och behöriga för den nivå de undervisar på. Detta gäller merparten av de lärare som arbetar inom SFI och SVA-grundläggande på Linné. Några få lärare som har tidsbegränsade tjänster är i SVA-utbildning. Situationen för kvällsundervisningen är lite annorlunda, då kursen bara ges två kvällar i veckan och önskan om att arbeta kvällstid därför inte är lika stor som önskan om att arbeta dagtid. Endast en (legitimerad, behörig och samordnande) lärare är fast anställd och arbetar även på dagtid. Av de 5 timanställda andra kvällslärarna är 2 legitimerade SVA-lärare, 3 i SVA-utbildning och 1 gymnasielärare.

Även så gott som alla vikarier vi anlitar är behöriga eller i SVA-utbildning. Närheten till universitetet är här förstas en positiv bidragande faktor.

Vuxenutbildningens ledningsgrupp där också systemledare och strateger ingår uppmärksammar styrdokumentsförändringar. Forum för att fånga upp och implementera dessa är sedan medarbetarenkäten, medarbetarsamtalen, APT, arbetsgrupper och de nyskapade studievägsbaserade arbetslagen, vilka träffas varje vecka.

Större styrdokumentsförändringar brukar i regel följas av fortbildningsinsatser av Skolverket, t.ex. lärarlyftet för att möjliggöra utökade behörigheter och utökad beredskap för behovet av lärare i svenska som andraspråk.

September 2017 t.o.m. september 2018 går 7 SFI-lärare Skolverkets fortbildning ”Praktisk kurs för SFI-lärare som undervisar vuxna med kort eller ingen skolbakgrund”. Grunden för kursen är det stödmaterial inom grundläggande litteracitet med fem didaktiska områden som Skolverket tagit fram och publicerat under 2016-17: grunder i skriftspråksutveckling, lärarens roll, modersmålets roll, texter i vardagslivet och digitala verktyg. Fokus i kursen är att ta del av aktuell forskning och direkt praktiskt tillämpbara övningar i sin undervisning. Mellan träffarna prövar, använder och utvärderar lärarna metodiska redskap genom kollegialt utvecklingsarbete. På träffarna ges utrymme för att reflektera och föra fördjupade diskussioner, samt se möjligheter till att använda nya arbetssätt, metoder och strategier.

7. Redovisa tre elevrelaterade resultat som behöver bli bättre i er skola/enhet. Analysera resultaten och beskriv hur ni ska nå ökad måluppfyllelse inom dessa områden.

1. Intagen till SFI

Intagen till SFI sker var 4:e vecka kontinuerligt, och undervisningsgrupperna ändras i samma takt. I början av 2017 var, liksom idag, behovet av lokaler inom Vuxenutbildningens egenregi stort. SFI-grupperna, inte minst på studieväg 1, var mycket stora, i många fall över 35 och i något fall över 50. Dessutom användes skolans studiehall, ämnad åt stödundervisning tillsammans med handledare, som regelrätt klassrum åt en eller flera grupper. Då den minskade kvalitén gjorde systemet rättsosäkert såg vi oss tvungna att stoppa intaget till vissa nivåer, främst till studieväg 1.

För att kvalitetssäkra undervisningen idag har vi tagit fram ett förslag på en rutin för intag till SFI:n i egenregi som presenterats för och diskuterats med cheferna för Vägledning och Antagning samt SFI-mottagningen. Förslaget är baserat på en riktlinje för intaget som är baserat på avtalen som är slutna med externa utförare. Antalet elever ska vara dimensionerade till det antal klassrum som står till förfogande för SFI (i dagsläget ca 615 dagelever, i princip alla sökande till kvällsundervisningen och 38 platser till mamma/barn-undervisningen i Gottsunda). Antalet elever är en riktlinje och ingen absolut siffra. Gruppindelningarna styrs sedan av elevernas utbildningsbehov och kräver en diskussion i god tid i flera led innan besked om intag.

I dagsläget har vi ett rimligt antal elever i grupperna på studieväg 1 igen och kan återigen ta emot elever där. Studiehallen används på nytt för hjälp- och stödundervisning till våra elever av handledare som finns där under den tid eleven inte har undervisning – både för- och eftermiddag.

Lokalerna begränsar intaget på Linné. Att få tag i behörig personal i Uppsala upplever vi inte som ett problem. Med tillgång till ytterligare lokaler skulle intaget kunna vara ett annat.

I det fortsatta arbetet vill vi fortsättningsvis var 4:e vecka – i god tid – inför besked om varje intag på SFI tillsammans med samordnare och pedagoger analysera gruppövergångar och sammanslagningar utifrån närvaro, gruppstorlekar, antal klarade nationella prov och avgående elever. Ambitionen är att ett par dagar efter varje ”sista ansökningsdatum” ge ett så precist besked som möjligt om nästkommande intag, d.v.s. intaget 6 veckor framåt till SFI-mottagningen.

Rutinen behöver utvärderas kontinuerligt.

2. Färdigheten skrivande på SFI

Undervisande lärare har konstaterat att eleverna har svårast att klara skrivadelen på nationella proven C och D. Två vägar för att ge eleverna bättre förutsättningar att lyckas med sitt skrivande är att bli bättre på att undervisa för skrivande och att skapa fler tillfällen att få öva sitt skrivande.

Det finns lärare som är speciellt intresserade av skrivdelen i undervisningen som kan kompetensutveckla sina kollegor och tillsammans med dem skapa tillgängliga upplägg och metoder samt en bank av teman och texter att jobba med. En ytterligare aktivitet är att organisera mindre skrivargrupper för de elever som behöver det mest. Två tänkbara vägar att gå är att undervisande lärare själv ansvarar för att ge extra tid till skrivande för de elever i gruppen som behöver det mest. Ett annat sätt är att organisera gruppövergripande skrivargrupper där undervisande lärare under året turas om att ansvara för genomförandet. Vill eleverna ha ytterligare tid att jobba med sitt skrivande så finns också tillgänglig personal i studiehallen under en stor del av arbetsdagen.

3. SFA-medicin

SFA-medicin är ett projekt för akademiker i legitimationsyrken med syftet att lära sig svenska för att kunna validera sina utländska legitimationer för att kunna verka i Sverige. Inom projektet har vi haft en kontinuerlig utvärdering i och med positiv och negativ kritik (via samtal med lärare, yrkes- och studievägledare och projektansvarig), vilket medför en möjlighet till kontinuerlig återkoppling och ett löpande förändringsarbete. Under projektets första del har eleverna uttryckt frustration över att de inte gått tillräckligt fort fram i studierna i Svenska. En del i detta handlar om att ha realistiska förväntningar, men ger även oss en anledning att reflektera kring hur vi kan göra undervisningen ännu bättre för att möta individens önskemål. Bland annat har vi utifrån önskemål infört fler undervisningstimmar i och med att deltagarna vill ha en snabbare progression och ansåg att undervisningen gick för långsamt. Fler lärarledda lektioner i svenska var dessutom något man efterfrågade. Nedan beskrivs hur projektet utifrån de inledande faserna och den löpande utvärderingen som genomförts jobbar idag.

Tillgänglig utbildning utifrån individens förutsättningar (SFA)

Deltagaren har en individuell planering. Den individuella planeringen uppförs av deltagare och pedagog och planeras utifrån individens behov och förutsättningar. Planeringen revideras ett flertal gånger för att följa upp deltagarens progression och behov. Detta görs i samband med deltagaren och det skapar bättre förutsättningar för deltagaren och pedagogen. Deltagarens behov och förutsättningar kan förändras under kursens gång och därmed är det viktigt att ha regelbundna samtal. En individuell planering utesluter inte en gemensam lektionsplanering och i klassrummet görs ytterligare individanpassningar utifrån språknivå. Det är dock viktigt att hålla en inkluderande undervisning och deltagaren får prestera utifrån sin egen språknivå.

Stöd till elever som inte har förväntad/önskad progression (SFA)

I och med regelbundna samtal om progression får deltagaren stöd för hur hen kan utvecklas språkligt och därmed kan deltagare med långsammare progression upptäckas i tid och man kan tillsammans utvärdera olika metoder för att förbättra progressionen. Pedagogens uppgift är att förmedla olika metoder för att deltagaren ska få möjlighet till en likvärdig utbildning och en kontinuerlig progression.

Inflytande och delaktighet (SFA)

Täta samtal medför mer delaktighet och eleverna får möjlighet att uttrycka sina åsikter individuellt och inte endast i grupp där vissa inte alltid vågar ta plats och uttrycka sina åsikter. En individuell planering är även ett stort steg mot inflytande och delaktighet både individuellt och gruppmissigt.